

בעניין:

1. _____ אלעדלוני
ת.ז. _____, תושב הרשות הפלסטינית
קטין
 2. _____ אלעדלוני
ת.ז. _____, תושבת הרשות הפלסטינית
קטינה
 3. _____ אלעדלוני
ת.ז. _____, תושבת הרשות הפלסטינית
קטינה
 4. _____ אלעדלוני
ת.ז. _____, תושבת הרשות הפלסטינית
קטינה
- כולם באמצעות אביהם, מר _____ עדלוני**
ת.ז. _____, תושב הרשות הפלסטינית
5. **המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.**

ע"י ב"כ עוה"ד עידו בלום (מ.ר. 44538) ו/או עביר ג'ובראן (מ.ר. 44346) ו/או יוסי וולפסון (מ.ר. 26174) ו/או יותם בן הלל (מ.ר. 35418) ו/או חוה מטרס-עירון (מ.ר. 35174) ו/או סיגי בן-ארי (מ.ר. 37566) ו/או ידין עילם (מ.ר. 39475) ו/או אלון מרגלית (מ.ר. 35932).

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

1. **מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית**
2. **אלוף פיקוד דרום**
3. **שר הפנים**
4. **מדינת ישראל**

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיבים והמורה להם לבוא וליתן טעם מדוע לא ינפיקו לעותרים 1-4 היתרי כניסה לישראל, לצורך מעברם מרצועת עזה לעיר רמאללה שבגדה המערבית, שם שוהים שני הוריהם.

מעברם של העותרים, שהם קטינים, מתבקש בליווי גבי _____ ג'ואברה (ת.ז. _____), ידידת המשפחה.

בקשה לדין דחוף

בית המשפט מתבקש לקבוע דיון דחוף לשמיעת העתירה, נוכח העובדה כי **העותרים 1-4, בני שלוש עד שש-עשרה, נמצאים לבדם ברצועת עזה מזה ארבעה חודשים**, לאחר שאמם, הסובלת ממחלה דלקתית נדירה, נאלצה לעזוב את הרצועה ולעבור לרמאללה, שם היא עוברת טיפולים רפואיים מתמשכים.

הצדדים

1. העותרים 1-4 (להלן: **העותרים** או **הילדים**) הם ילדיהם של מר _____ אלעדלוני (ת.ז. _____) וגב' _____ עדלוני (ת.ז. _____), תושבי הרשות הפלסטינית. העותר 1, _____, הוא בן שש-עשרה; העותרת 2, _____, בת שנים-עשרה; העותרת 3, _____, בת עשר; והעותרת 4, _____, היא פעוטה בת שלוש.
2. אמם של העותרים סובלת ממחלה נדירה בשם מחלת בכצ'ט (Behcet Disease). זוהי מחלה דלקתית רב-מערכתית, העלולה לפגוע בעור ובריריות, בעיניים, במפרקים, במערכת העיכול, בכליות ואף במערכת העצבים המרכזית ובכלי הדם הגדולים. במאמר שהתפרסם בכתב העת "הרפואה" בנושא מחלת בכצ'ט צוין כי:

חולה בכצ'ט, בדומה ללוקים במחלות כרוניות אחרות, צריך להתמודד עם מחלה ממושכת, אישפוזים רבים ובדיקות נישנות. כל אלה דורשים התמודדות נפשית וגופנית המהווה גורם נוסף בתחלואה של החולה ובסיבולו.

(דניאל אלבירט, אילן אשר, זאב שטגר "מחלת בכצ'ט – הסתמנות קלינית, איבחון וגישה טיפולית" **הרפואה** 141 כרך ה' 462 (2002)).
3. העותרת 5 (להלן: **המוקד להגנת הפרט** או **המוקד**) היא עמותה לזכויות אדם שמושבה בירושלים.
4. המשיבה 4 מחזיקה בשטחי הגדה המערבית ורצועת עזה תחת תפיסה לוחמתית. המשיב 1 הוא המפקד הצבאי, האחראי מטעמה על שטח הגדה המערבית הכבוש.
5. המשיבים 2-3 אחראים על הוצאת היתרי כניסה לישראל לצורך מעבר מרצועת עזה לגדה המערבית. המשיב 3 הוא בעל הסמכות, אותה האציל למשיב 2.

התשתית העובדתית ומיצוי ההליכים

6. אביהם של העותרים הגיע עם אנשי הרשות הפלסטינית בשנת 1994 ליריחו וקיבל מעמד של תושב בשטחים. לאחר מכן הצטרפה אליו אשתו, אמם של העותרים, שקיבלה אף היא מעמד של תושבת השטחים במסגרת הליך איחוד משפחות.
7. כעבור כמה חודשים קיבל אבי המשפחה, מר אלעדלוני, עבודה במשרד התעופה של הרשות הפלסטינית בעזה, והמשפחה עברה להתגורר בעיר עזה.

8. בינואר 2007 קיבל מר אלעדלוני עבודה חדשה במשרד התעופה הפלסטיני של הרשות הפלסטינית שבגדה המערבית, ועבר להתגורר ברמאללה. יש לציין כי מר אלעדלוני הוא איש תנועת הפתח, ועל כן מאז אירועי יוני 2007 אינו יכול לשוב עוד לרצועת עזה, שכן כל כניסה שלו לרצועה כרוכה בסכנה ממשית לחייו.

9. בפברואר 2007 הגישה אמם של העותרים שתי בקשות במת"ק הפלסטיני בעזה, להיתר כניסה לישראל לצורך מעברה לביקור אצל בעלה בגדה, יחד עם ילדיה, העותרים, אולם בקשותיה סורבו על ידי הצד הישראלי.

10. ביום 20.3.07 פנו האם והעותרים באמצעות המוקד להגנת הפרט אל המוקד ההומניטרי במנהלת התיאום והקישור לרצועת עזה (להלן: **מת"ק עזה**), וביקשו להנפיק עבורם היתרי כניסה לישראל לשם מעברם לגדה המערבית, כדי לבקר את אבי המשפחה המתגורר ברמאללה.

העתק מהמכתב מיום 20.3.07 מצורף ומסומן **ע/1**.

11. ביום 28.3.07 התקבלה תשובה ממת"ק עזה, לפיה "לא תותר כניסתם [העותרים 1-5] מעזה לגדה עקב אי עמידה בקריטריונים".

העתק מהמכתב מיום 28.3.07 מצורף ומסומן **ע/2**.

12. ביום 22.7.07 פנה המוקד בערר ליועמ"ש מת"ק עזה, סגן חיים שרביט, וביקש את התערבותו בסוגייה, והתרת מעברם של האם והעותרים מרצועת עזה לרמאללה דרך ישראל.

העתק הפנייה מיום 22.7.07 מצורף ומסומן **ע/3**.

13. משלא נתקבלה כל תגובה, פנה הח"מ ביום 26.8.07 טלפונית ללשכת יועמ"ש מת"ק עזה, ושם נמסר כי אינם מצליחים לאתר את הפנייה כלל. על כן, בו ביום נשלחה הפנייה פעם נוספת. למחרת היום אישר סגן שרביט טלפונית את קבלת הפנייה.

העתק הפנייה הנוספת מיום 26.8.07 מצורף ומסומן **ע/4**.

14. ביום 8.10.07 פנה הח"מ פעם נוספת ללשכת יועמ"ש מת"ק עזה, כדי לברר מה עלה בגורל הפנייה. אך שוב נמסר ע"י עוזרת יועמ"ש המת"ק, כי אינם מצליחים לאתר את הפנייה ואין בידם כל תיעוד על קיומה. אי לכך כבר באותו יום נשלחה הפנייה בפעם השלישית, הפעם לידי עוזרת יועמ"ש המת"ק, רב"ט ירדן זר-אביב.

בפנייה התבקש טיפול מהיר בעניין וקבלת תשובת בהקדם "לאור העובדה כי זוהי הפעם השלישית בה אנו מעבירים לידיכם את הפניות האמורות, ובהתאם לשיחתנו, בה מסרת כי הפניות יטופלו באופן מיידי ובעדיפות גבוהה".

העתק הפנייה השלישית, מיום 8.10.07 מצורף ומסומן **ע/5**.

הפנייה לא נענתה מעולם.

15. בתוך כך, אמם של העותרים הופנתה לטיפול רפואי במחלתה ברמאללה. על כן, בתחילת חודש ספטמבר 2007 פנתה למתאם הבריאות הפלסטיני, וביקשה לתאם את מעברה מהרצועה לרמאללה לשם הגעתה לטיפול. בקשתה אושרה, וביום 11.9.07 עברה האם מהרצועה לגדה באמצעות היתר כניסה לישראל ליום אחד.

היתר הכניסה לישראל לאמם של העותרים מיום 11.9.07 מצורף ומסומן ע/6.

16. על מנת להגיע לטיפול הרפואי החשוב, נאלצה האם להותיר את הילדים לבדם ברצועה, מתוך תקווה כי הפנייה ליועמ"ש מת"ק עזה תישא פרי וייתן להיתר המיחל, שיאפשר את מעברם של הילדים, וכי הטיפולים יסתיימו תוך זמן קצר והיא תוכל לשוב לילדיה ולעבור יחד עמם לגדה, כדי להצטרף לאבי המשפחה.

17. אולם המציאות חזקה מכל תוכנית. למרבה הצער, בשל מצבה הרפואי הקשה, הלך הטיפול הרפואי והתמשך, והאם עודנה נמצאת בטיפולים ומעקב רפואי צמוד, ואינה יכולה לשוב לרצועה.

העתקי דו"חות על מצבה הרפואי של האם מצורפים ומסומנים ע/7-10.

18. מיועמ"ש מת"ק עזה לא התקבל כל מענה לפנייה מיום 22.7.07 ולפניות החוזרות שלאחריה, והילדים נותרו לבדם ברצועה, כשרק חברת משפחה המתגוררת בקרבת מקום מנסה לסייע להם.

19. אמם של העותרים פנתה לוועדה האזרחית הפלסטינית בגדה והגישה שם בקשה להנפקת היתרים למעבר הילדים מהרצועה לרמאללה. הבקשה הועברה לידי הצד הישראלי ביום 12.11.07, אך גם היא לא זכתה לכל מענה.

העתק אישור מהוועדה האזרחית הפלסטינית על הגשת הבקשה והעברתה לצד הישראלי מצורף ומסומן ע/11.

20. וכך חלפו ארבעה חודשים. ארבעה חודשים בהם נאלצים ארבעת הילדים – שהגדול בהם בן 16 בלבד – להסתדר לבדם, לכלכל את עצמם בתנאי המחיה הקשים ממילא ברצועה, כשאין להם על מי להיסמך אלא זה על זה והם חיים כיתומים. הבן הבכור נאלץ למלא את תפקיד "המבוגר האחראי" ולטפל בשלוש אחיותיו הקטנות – שהקטנה בהן היא פעוטה בת שלוש בלבד!

קשה לתאר במילים את מצוקתם הרבה של הילדים, את הקושי היומיומי עמו הם נאלצים להתמודד, את הבדידות והגעגועים הקשים שהם חווים, ואת תחושות הנטישה וחוסר האונים המלוות אותם מזה ארבעה חודשים.

הילדים אינם יודעים כיצד להתמודד עם המצוקה האיומה אליה נקלעו. הם משוחחים לעיתים קרובות עם הוריהם בטלפון וממירים בבכי בתחינה כי ישבו לקחתם. מכר אשר עבר מרצועת עזה לרמאללה מסר לאחרונה להורים חבילה מילדיהם, ובה עשרות ציורים ומכתבים אשר כתבה _____ בת השתיים-עשרה (העותרת 2) בהם היא כותבת להוריה כמה היא מתגעגעת אליהם.

קשה לתאר גם את סבלם ומצוקתם של ההורים – ובמיוחד האם, הנאלצת להתמודד עם מחלתה הקשה ולעבור טיפולים מתמשכים בעוד ארבעת ילדיה הקטנים נותרו בגפם מאחור. מובן כי למצבה הנפשי הקשה של האם השלכות ברורות על סיכויי הצלחת הטיפולים אותם היא עוברת.

21. לאור נסיבות קשות אלו, ולאור העובדה כי הפניות הקודמות לא זכו אלא לשתיקה רועמת, פנה המוקד להגנת הפרט ביום 30.12.07 בפנייה דחופה למוקד ההומניטרי במת"ק עזה, תיאר את התפתחות העניינים והמצב הקשה אליו נקלעו העותרים, וביקש את התערבותו המיידית לצורך הנפקת היתרי כניסה לישראל עבור הילדים, לשם מעברם מרצועת עזה לרמאללה.

העתק הפנייה הדחופה למת"ק עזה מיום 30.12.07 מצורף ומסומן ע/12.

22. מאז, נמסר שוב ושוב בשיחות טלפוניות מהמוקד ההומניטרי במת"ק כי "הבקשה בטיפול", אך על אף הנסיבות הקשות כל כך של המקרה, **גם פנייה דחופה זו לא זכתה לכל מענה.**

הטיעון המשפטי

קול לבו של זה הקטן קורא אליי ועיניו נתלות בעיניי. קולו קול דממה דקה ועיניו תחינה ותחנונים. ישן הוא עתה במיטתו שלו בשקט ובשלווה. אכסה את גופו הקטן עד לסנטרו, אכבה את האור בחדרו, אסוב לאחור על בהונות רגליי, ואסגור את הדלת אחריי חרש-חרש.

(השופט חשין בדנ"א היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית תק-על 1995(3), 2156, עמ' 2203).

הזכות לחיי משפחה וטובת הילד

23. הזכות לחיי משפחה הינה זכות מוכרת ומוגנת במשפט הבינלאומי ההומניטארי ובמשפט זכויות האדם הבינלאומי. המשפחה הטבעית היא היחידה הבסיסית של החברה.

התא החברתי היסודי והקדום ביותר בתולדות האדם, שהיה, הווה ויהיה היסוד המשמש והמבטיח את קיומה של החברה האנושית.

(ע"א 488/77 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד לב(3), 421, עמ' 434).

24. נראה כי לא ניתן להפריז בחשיבותו העצומה של הקשר והקירבה בין הורים לילדיהם.

משפט הטבע הוא שילד ייחזק בידי הוריו, בביתם של הוריו יגדל, אותם יאהב, ומחסורו יהיה עליהם... להורים זכות לגדל את ילדיהם, ולילדים זכות כי הוריהם יאהבו אותם ויספקו להם את מחסורם... מי כהורים שיאהבו את ילדם וידאגו למחסורו, וקטנים יחזירו אהבה ויתלו עצמם בצווארי הוריהם.

(דנ"א 7015/94 **היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית** תק-על 1995(3), 2156, עמ' 2203).

25. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו והאמנה הבינלאומית לזכויות הילד (1989), אשר אושרה על ידי מדינת ישראל בשנת 1991, חיזקו את מעמדו של הילד בנושא זכויות עצמאי, וכאישיות עצמאית במשפט. באמנה זו נקבע, בין השאר, כי:

States Parties undertake to ensure the child such protection and care as is necessary for his or her well-being, taking into account the rights and duties of his or her parents...

[...]

States Parties shall ensure that a child shall not be separated from his or her parents against their will...

26. בפסיקה הודגש לא אחת, כי כאשר דנים בטובת הילד יש לתת משקל רב ביותר לשיקול זה. עקרון טובת הילד הינו אחד השיקולים העליונים שעל המשיבים להתחשב בו בענייננו, כאשר הם דנים בבקשתם של הילדים להיכנס לישראל לצורך מעברם להוריהם שבגדה המערבית. חשובים לענייננו דבריו של כב' השופט זילברג:

מבחן טובת הילדים הוא עקרון שאין למעלה הימנו... הוא אינו ניתן לחלוקה, ואין למזגו ולערבבו באיזה שהוא שיקול אחר. כי משהתרומם המחוקק לדרגת התפיסה המודרנית - ובתפיסה מודרנית זו נוקטים חכמי ישראל זה עידן ועידנים - כי הילד אינו "אובייקט" של שמירה והחזקה להנאתו או לטובתו של אחד ההורים, אלא הוא עצמו "סובייקט", הוא גופו "בעל-דין", בשאלה חיונית זו, הרי לא יתכן להתעלם מן האינטרסים שלו בשום צירוף מסיבות שהוא, ולא יתכן כי נדחה אותם מפני "זכות" של מישהו אחר, ויהא זה האב או האם שלו.

(ע"א 209/54 **פרנץ שטיינר נגד היועץ המשפטי לממשלת ישראל** פ"ד ט(1), 241, עמ' 251-252).

27. המשיבים פעלו באופן בלתי מידתי ובלתי סביר בהתעלמם משך **חצי שנה** מפניות העותרים בבקשתם לממש את הזכות הבסיסית ביותר לחיי משפחה, ובהתעלמם מהבקשה שהועברה לידם מהצד הפלסטיני ואף מפנייתו הדחופה של המוקד להתיר את מעברם של הילדים.

המשיבים נוהגים כאילו זמנם בידם, תוך אדישות מוחלטת לכך שכל יום נוסף של עיכוב מצדם הוא יום נוסף בו נותרים הילדים לבדם ברצועה, הרחק מהוריהם, במצוקה איומה.

28. נדמה כי בעתירה זו אין צורך להרבות בדברים לעניין החשיבות העצומה שבהתרת מעברם של הילדים להוריהם בלא דיחוי. מדובר במקרה הומניטארי מן המעלה הראשונה. בנסיבות כאלה קשה להעלות על הדעת סיבה כלשהי שלא להתיר את מעברם של הילדים מהר ככל האפשר, ולאפשר להם לשוב לחיק הוריהם.

עתירה זו נתמכת בתצהיר שנחתם בפני עו"ד בגדה המערבית ונשלח לח"מ בפקס, בתיאום טלפוני. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל תצהיר זה, ואת ייפוי הכוח שאף הוא ניתן בפקס, בהתחשב בקשיים האובייקטיביים בנוגע למפגש בין העותרים לבין באי כוחם.

לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש, ולאחר שמיעת תשובת המשיבים, להפכו לצו מוחלט. כמו כן מתבקש בית המשפט להשית על המשיב את הוצאות העותרים ושכ"ט עו"ד.

עידו בלום, עו"ד

ב"כ העותרים

23 בינואר, 2008

[ת.ש. 49421]